

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

10 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 979

31-01-2024 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

വന്യജീവി ആക്രമണം

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ. സണ്ണി ജോസഫ്</p>	<p align="center">ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലയളവിൽ നാളിതുവരെ വന്യജീവി ആക്രമണം തടയുന്നതിനായി എത്ര തുക ബജറ്റിൽ നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്; ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷവും അനുവദിച്ച തുകയിൽ എത്ര തുക ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്; ഏതൊക്കെ ഇനത്തിലാണ് ചെലവഴിച്ചിട്ടുള്ളത്; വിശദാംശങ്ങൾ സാമ്പത്തികവർഷാടിസ്ഥാനത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുമോ?</p>	<p>(എ) മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിവിധ പ്രവൃത്തികൾക്കായി 2406-02-110-09-Measures to reduce Man-Animal Conflict (plan), 2406-01-800-92-Relief to victims Affected by the Attack of Wildlife Animals (Non-plan) എന്നീ സംസ്ഥാന പദ്ധതികളിൽ 2021-22 വർഷം മുതൽ വകയിരുത്തിയ തുകയും ചെലവഴിച്ച തുകയും അനുബന്ധം (1) ആയി ചേർക്കുന്നു.</p> <p>2406-02-110-09-MRMAC (P) സ്കീമിൽ വന്യജീവി ആവാസ വ്യവസ്ഥ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികൾ മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളായ സൗരോർജ്ജ വേലികളുടെയും ആനക്കീടങ്ങളുടെയും നിർമ്മാണം, അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ, ദ്രുതകർമ്മ സേനയുടെ നവീകരണവും പ്രവർത്തനവും മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, പൊതുജനങ്ങൾക്ക് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം ഒരുക്കൽ, പ്രവൃത്തികൾ, മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷത്തിന് ഇരയായവർക്കുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകൽ, വയലുകളുടെ പരിപാലനം, ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തികൾക്കുമാണ് തുക വിനിയോഗിച്ചു വരുന്നത്.</p> <p>2406-01-800-92-RV (NP) ശീർഷകത്തിലെ തുകയുടെ ഭൂരിഭാഗവും മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷത്തിന് ഇരയായവർക്കുള്ള നഷ്ടപരിഹാരമാണ് നൽകി വരുന്നത്.</p> <p>കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ Integrated Development of Wildlife Habitat (IDHW) സ്കീമിൽ Protection of Wildlife Outside Protected Area സ്കീമിൽ (60:40) പൂർണ്ണമായും മനുഷ്യ -വന്യമൃഗ സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനുള്ള</p>

വിവിധ പദ്ധതികൾക്കാണ് തുക ചെലവഴിക്കുന്നത്. കൂടാതെ പ്രോജക്ട് എലിഫന്റ് സ്കീമിലും മേൽ ആവശ്യമായ തുക അനുവദിച്ചു വരുന്നു. ടി പദ്ധതികളിലെ വിവരം അനുബന്ധം (2) ആയി ചേർക്കുന്നു.

മേൽ സ്കീമിൽ കേന്ദ്രം ഒരു ഗഡു മാത്രമാണ് 2022-23 ലും 2023-24-ലും റിലീസ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. അതിന് ആനുപാതികമായി തുക സംസ്ഥാനം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അനുവദിച്ചതുക അനുബന്ധം (3) ആയി ചേർക്കുന്നു.

2023-24 വർഷം മേൽ സ്കീമിൽ രണ്ട് ഗഡുവായിട്ടാണ് 172.78 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുള്ളത്. രണ്ടാം ഗഡുവായി 03.01.2024 ന് ലഭ്യമായ 86.39 ലക്ഷം രൂപ വിനിയോഗിച്ചു വരുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

അനുബന്ധം -1

വർഷം	പദ്ധതി	ബഡ്ജറ്റ്	റിലീസ് ചെയ്തത്	ചെലവഴിച്ചത്
				(രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
2021-22	2406-02-110-09 -MRMAC (P)	2200.00	2200.00	2199.88
2022-23		2500.00	2500.00	2431.70
2023-24		3085.00	1981.18	1841.46
	2406-01-800-92 (NP)			
2021-22		670.00	670.00	669.82
2022-23		223.00	223.00	222.48
2023-24		70.00	70.00	69.41

അനുബന്ധം -2

വർഷം	പദ്ധതി	ബഡ്ജറ്റ്	റിലീസ് ചെയ്തത്	ചെലവഴിച്ചത്
		(രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)		
2021-22	IDWH - Protection of Wildlife - Outside Protected Areas.	..	..	..
2022-23		1000.00	152.18	149.13
2023-24		1000.00	174.19	159.77

അനുബന്ധം -3

വർഷം	പദ്ധതി	ബഡ്ജറ്റ്	റിലീസ് ചെയ്തത്	ചെലവഴിച്ചത്
		(രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)		
2021-22	Project Elephant	1300.00	317.62	316.67
2022-23		1300.00	304.88	243.73
2023-24		1300.00	172.78	62.00